

[Niels Ravn.]

Der er altså en lang række områder, hvor der, så vidt jeg kan skønne, ikke opstår uenighed. Men hvad er det da for spørgsmål, vi skal diskutere, og som skiller os? Der kan være udlånslovgivningen. Også den forstår jeg landbrugsministeren har bedt landbokommissionen se på endnu en gang. De midler, der er til rådighed, kender vi. Ingen har vel i den nuværende økonomiske situation mod til at foreslå dem væsentligt forøget. Altså må det være administrationen af disse midler, vi skal drøfte. Ja vel, lad os nu høre om landbokommissionens syn på dette spørgsmål. Jeg forstår, at ministeren har et begrundet håb om, at vi får det at vide inden alt for længe, så kan vi også tage dette spørgsmål op til debat.

Vi har i det konservative folkeparti den opfattelse, at vi må føre landbrugspolitik ud fra den forudsætning, at vi i det danske samfund stadig har brug for et effektivt og dygtigt og godt producerende landbrug. Det er en så afgørende integreret del af dansk erhvervsliv, at vi ikke kan undvære det. Dansk landbrug hjembringer på trods af afvandring, på trods af nedlægnings af brug, alligevel halvdelen af den valuta, som vort samfund ikke kan være foruden. Det er vort udgangspunkt i det konservative folkeparti, når vi skal forme landbrugslovgivningen.

Så var hr. Chr. Thomsen også inde på besiddelsesformen, og der skal ikke herske tvivl om, at vi i det konservative folkeparti fuldt og helt går ind for selvejet som den bedste form og den form, vi skal søge bevare længst muligt. Men vi erkender, at udviklingen har ført med sig, at vi i dag står i en sådan situation, at også aktieselskabsformen bør overvejes. I samme åndedrag må vi føje til, at dette forudsætter en langt mere udbygget forpagterlovgivning end den, vi har i dag. Når jeg siger disse ting, skeler jeg til Holland, hvor man igennem årtier har haft en sådan udbygget lovgivning.

Med hensyn til selve det, jeg forstår er det principielle for socialdemokratiet, uden at vi har fået noget konkretiseret udspil, nemlig sammenlægningsgrænsen, nævnte hr. Chr. Thomsen sådan løst henkastet, at det ikke var et spørgsmål for ham, om man talte om 90 ha eller 100 ha. Jeg forstod, at det i og for sig ikke var noget udspil om en sammenlægningsgrænse, men en løst henkastet

bemærkning. Lad mig sige det på den måde: fra det konservative folkepartis side ønsker vi sådanne muligheder på disse områder, at den enkelte landmand frit kan skabe sig det brug og den brugsstørrelse, som netop passer for ham eller hende. Dermed være ikke sagt, at vi stiler imod store brug, slet ikke. Det skal være fuldstændig frit, og jeg er da enig i, at det lille brug, det specialiserede brug, sikkert vil have lige så stor en plads i fremtiden som det store, mere uspecialiserede brug. Det er bare i den brydningstid, vi lever i, et ønske fra vor side, at man får de frieste mulige forhold, så man inden for erhvervet kan etablere sig, som nu mulighederne byder sig.

Dernæst vil vi gerne sige, at vi fortsat ser med megen alvor på generationsskiftet. De knap 1.000 unge, som landbrugsministeren nævnte, der i denne vinter dygtiggør sig på vore landbrugsskoler, er en kraftig advarsel om, at vi nu snart har nået en grænse, som ikke må — ja, jeg kan ikke sige overskrides; er der noget, der hedder underskrides, så bruger jeg det udtryk. I hvert fald må vi ikke komme længere ned, hvis vi virkelig skal kunne rekruttere til erhvervet fremover, og derfor er en fortsat støtte til generationsskiftet nødvendig. Det vil vi så kraftigt, som vi kan, støtte i det konservative folkeparti. Vi har lovgivningen om støtte til unge landmænd, den bør fortsat fremmes og yderligere udbygges.

Med disse bemærkninger kan jeg som sagt give tilslutning til landbrugsministerens redegørelse og give udtryk for det konservative folkepartis beredvillighed til at være med til at forme en lovgivning, der reformerer mulighederne for dansk landbrug, således at det vil kunne overleve også i den nye situation i et kommende større og friere Europa.

Niels Eriksen: Jeg kan fuldt ud tilslutte mig de udtalelser, landbrugsministeren har fremført. Jeg skal derfor indskrænke mig til at understrege enkelte punkter; der er ingen grund til at komme med gentagelser.

For mig er det alvorligste problem for landbruget så givet dette, at ungdommen i så stor udstrækning har mistet tilliden til, at der kan være en fremtid i landbruget og derfor i så stort tal er søgt over i andet erhverv. Jeg tror, situationen er endnu mere alvorlig,